

تأثیر نیتروژن و تراکم کاشت بر رشد، عملکرد و میزان اسانس در نعنای فلفلی

زهرا گودرزی، گودرز احمدوند، محمود اثنی عشری

دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا همدان

به منظور بررسی اثر مقادیر مختلف نیتروژن و تراکم کاشت روی رشد، عملکرد و مقدار اسانس در برگ و کل بوته گیاه نعنای فلفلی (*Mentha piperita* L.)، آزمایشی به صورت کرت های خرد شده در قالب طرح پایه بلوک های کامل تصادفی طی دو چین و در سه تکرار اجرا گردید. این مطالعه در مزرعه تحقیقاتی دانشکده کشاورزی دانشگاه بوعلی سینا از اواخر اردیبهشت تا اوایل آبان ماه سال ۱۳۸۷ انجام شد. نیتروژن به عنوان فاکتور اصلی در سه سطح (۱۰۰، ۱۵۰ و ۲۰۰ کیلوگرم در هکتار) و تراکم کاشت به عنوان فاکتور فرعی در سه سطح (۸، ۱۲ و ۱۶ بوته در متر مربع) مورد مطالعه قرار گرفتند و برخی ویژگی های رشد شامل ارتفاع گیاه، سطح برگ و تعداد گره و برگ و نیز عملکرد تر و خشک به علاوه میزان اسانس در برگ و بوته طی دو چین مورد ارزیابی واقع شدند. نتایج نشان داد که نیتروژن تأثیر معنی داری ($p < 0/01$) بر تمام پارامترهای اندازه گیری شده داشت، به طوری که بیشترین مقدار آن ها در چین اول از تیمار ۱۰۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار و در چین دوم از تیمار ۲۰۰ کیلوگرم نیتروژن در هکتار بدست آمد. تراکم کاشت نیز در چین اول تأثیر معنی داری ($p < 0/01$) بر ارتفاع ساقه، تعداد گره در ساقه و میزان اسانس در برگ داشت، به طوری که بیشترین ارتفاع ساقه اصلی در تراکم ۱۶ بوته و بیشترین تعداد گره در ساقه اصلی و میزان اسانس در برگ در تیمار ۸ بوته در متر مربع حاصل شد.